ISSN 2319-3379 Pragati Research Journal

ISSN 2319-3379 Pragati Research Journal

PRAGATI RESEARCH JOURNAL

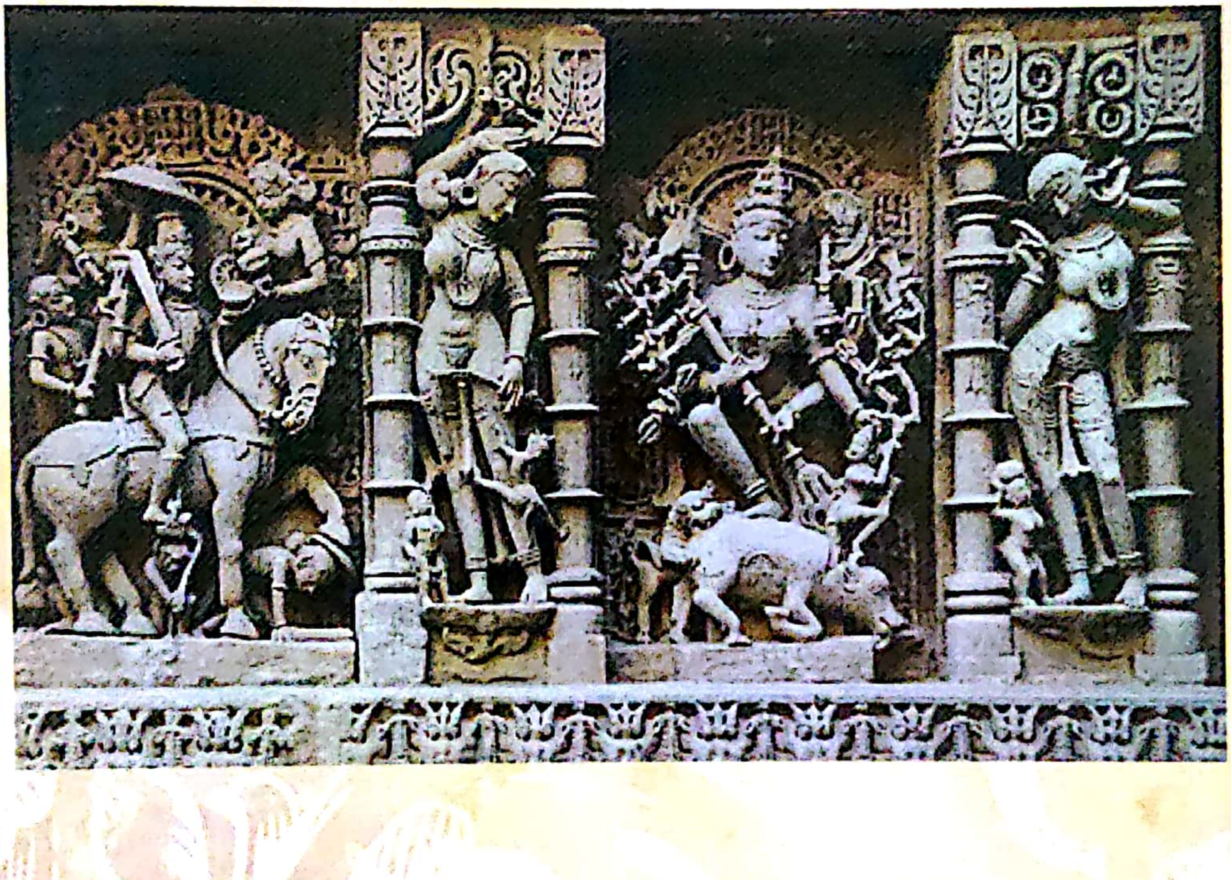

અંક-૩
VOL-3

મે-૨૦૧૪
May-2014

Scanned by CamScanner

PRAGATI RESEARCH JOURNAL

VOL-3 May-2014

ISSN 2319-3379 Pragati Research Journal

: Chief Edited :

Pri. Dr. L. S. Patel

P.K. Kotawala Arts College, Patan

Dean Faculty of Arts , HNGU

Ph.D. Guide (History) H.N.G. University,

Patan

PANCHAL HARESH K.

M.A., B.Ed., M.Phil (History)

Ph.D. Scholar in H.N.G.U., Patan

: Editor :

Dr. Naresh J. Parikh

P. S. Science & H. D. Patel Arts College, Kadi

Ph.D. Guide (History) H.N.G. University, and

Dr. B.A.O.U., Ahmedabad

Dr. G. P. Shrimali

P.K. Kotawala Arts College, Patan

ત્રીજી આવૃત્તિ : મે-૨૦૧૪

અંક : 3

પૃષ્ઠ સંખ્યા : ૧૪૦

પ્રકાશક : પંચાલ હરેશ કે.

C/o. પ્રગતિ ટ્યુશન ક્લાસીસ, રેલ્વેનાળા પાસે, પાટણ

Scanned by CamScanner

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	પાન નં.
૧	બ્રિટિશ શાસન સામેની ચળવળો અને સત્યાગ્રહોમાં ગુજરાતનું પ્રદાન પ્રિ.ડૉ. એલ.એસ.પટેલ	૭
૨	ખેડૂત, મજૂર વર્ગ અને દેશી રાજ્યોમાં લોકઆંદોલન ડૉ.નરેશ જે. પરીખ	૧૮
૩	"શિક્ષણમાં ગુણવત્તાની જાળવણી ક્ષેત્રે સયાજીરાવ (બીજા) ગાયકવાડનું પ્રદાન" Panchal Haresh K.	૨૪
૪	અણહિલપુર-પાટણ ઓઝા કોમલ જી.	૩૦
૫	વિસનગર તાલુકાના પ્રાચીન અને મધ્યકાલીન જિનાલયો રાઠોડ દેશળરાજબા એલ.	૩૪
૬	રાષ્ટ્રભક્તિનાં ગીતો-ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં પ્રા. કૃપા વી. ચૌધરી	૩૮
૭	ચાંપાનેર : એક અભ્યાસ વિરેન્દ્ર આર. ચૌધરી	૪૭
૮	श्रीमद्भागवत में भक्ति-साधना डॉ. रीटा एच. पारेख	૫૩

Scanned by CamScanner

વિસનગર તાલુકાના પ્રાચીન અને મધ્યકાલીન જિનાલયો

રાઠોડ દેશળરાજબા એલ.
ઈતિહાસ વિભાગ,
આર્ટસ કોલેજ, ફતેહપુરા

★ **શાંતિનાથ જિનાલય (ગુંજા) :**

વિસનગર તાલુકાનું ગુંજા ગામ ઘણું પ્રાચીન છે. અહીંયા માનવ વસાહતો સ્થિર થઈ તે પહેલા ગુંજા અર્થાત્ ચણોઠીના વૃક્ષોનું વન હતું તેથી આ જગ્યાએ જ માનવ વસાહત સ્થિર થઈ તેનું નામાભિધાન ગુંજા જ રહ્યું. ગુંજાનો ઉલ્લેખ સોલંકીઓના 'નાનકપ્રશસ્તિ' નામના અભિલેખમાં આ રીતે મળે છે. ગુંજા ગામ નાનકની જાગીર હતું. ગુંજામાં ચારેબાજુ પડેલા શિલ્પ સ્થાપત્યોના ટુકડાઓ ગુંજાની પ્રાચીનતાની સાક્ષી પુરે છે.

વિસનગરના ગુંજા ગામનું જિનાલય બાબીઓના શાસનકાળમાં અસ્તિત્વમાં આવેલું છે. કારણ કે તેની સ્થાપના ઈ.સ.૧૭૦૨ માં થયેલી જણાય છે. આ જિનાલયની સ્થાપના બાબી શાસકોની ધર્મ સહિષ્ણું નીતિનો નિર્દેશ કરે છે.

ગુંજા જિનાલયમાં પગલા ના પ્રતિષ્ઠા લેખમાં જિનાલયનો સૌથી પ્રાચીન ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. તેમાં આ મુજબનું લખાણ છે.

૧૬૩૩ સા કે ૧૭૫૮ (વિ.સં.) મંગલ શરીર માસે શ્રુક પસે સપ્તમી તીથૌ ગુરુજા સરે।। સંન્યસથી ૧૦૫ શ્રી ધૌતવિજતશ્રી તન્સિષ્ય મુનિ શ્રીમદવિજયજી પાદુકા પ્રતિષ્ઠા કરાવીને ગુંજા નગરે સંઉ સસ્તેને.

Scanned by CamScanner